

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manna Animæ Sev Exercitium Facile Simul Et Fructuosum Illis, Qui Quoquo Modo Vacare Orationi Desiderant

Segneri, Paolo

Dilingæ, 1699

XIV. Superbiam nunquam in tuo sansu, aut in tuo verbo dominari permittas: in ipsâ enim initium sumpsit omnis perditio. Job. 4. 14.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48281](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48281)

rena bona, quia istorum aspectus rapit animam, distrahit, divertit, ita ut in illis non tota versetur. Unde non dicitur: *Contemplantibus nobis, quae non videntur.* Sed dicitur: *Non contemplantibus nobis, quae videntur, sed quae non videntur.* Utrumque oculum in caelo fige.

6. Considera, quam æquum sit, ut contempleris cœlestia bona, non contempleris terrena, quia illa sunt æter-

na, ista fluxa. *Quae enim videntur, temporalia sunt, quae non videntur, aeterna.* An tu igitur tanto studio te desiges in contemplatione rerū, quae transeunt? Rides agricolam, qui quasi attonitus consistit in contemplatione fluminis summā velocitate præterfluentis. E-dic, quid sunt cuncta bona visibilia? nonne similia flumini? sine illa fluere.

XIV.

Superbiam nunquam in tuo sensu, aut in tuo verbo dominari permit-tas: in ipsa enim inittum sumpsit omnis perditio. Job. 4. 14.

1. Considera, quomodo in superbia, quae est inordinatus appetitus excellentiae, verè sumpsit initium omnis perditio. Duplex enim fuit perditio mundi. Una ab Angelo venit, altera ab Adamo. Utraque non tantum à superbia manavit, quod est proprium cuiusque peccati, sed in superbia constitit, ut idcirco non solum dicatur: *Ab ipsa inittum sumpsit omnis perditio, sed in ipsa.* Dum videlicet tam Angelus, quam Adamus supra limites sibi præscriptos sese efferentes reddi DEO sumales volebant, non quidem omnino, id enim venire in mentem illis haud potuit, sed quam proximè fieri posset. En igitur, qualis sit exitus superbia, quia excedere potuit etiam Cedros, ut videbantur, incorruptibiles, non Libani, sed Paradisi. O quantopere illa formidanda est! ubique pullulat, & in nobilibus plantis, & in agrestibus.

R. P. Pauli Segneri *Manna Anima.*

2. Considera, quid sit illud, in quo transgressi sunt limites tam Angelus, quam Adamus. Triasunt Attributa Divina, Potentia, Sapientia, Bonitas. Jam verò Angelus satis erat similis DEO tuam bonitate, quia erat *perfectus decore*, tum scientiā, quia erat *plenus sapientiā* Ezech. 28. 12. Potestas deerat, ideo ambiebat super stellas exercere dominium. *super astra DEI exaltabo solium meum.* Sic & Adamus satis erat similis DEO tum bonitate, quia donatus erat originali Justitiā, tum potestate, quia constitutus erat Dominus omnium viventium. Scientia deerat, quia non accipiebat in creatione ut Angelus, sed illam debebat paulatim conquirere, & ideo contra legem ad illam aspirabat, sive quia propriā virtute volebat discernere inter bonum & malum; sive propriā virtute illud prænoscere. Ve-

p

rum

rum est Adamum, ut multi affirmant, etiam peccasse per gulam. Sed non potuit iste primus esse appetitus inordinatus, qui in illo surgebat. Ratio est, quia sensus nondum erat rebellis spiritui, & sic primum delictum internum stimulare illum non potuit ad appetendum bonum sensibile, sed spirituale ipsi indebitum. Vides igitur, quantum interfit in quocunque genere se continere intra limites, quos cuique Dominus statuit. Hos quisquis servat, humilis dicitur, qui transgreditur, superbus vocatur.

3. Considera, quam horribiles fuerint perditiones istæ à superbiâ derivatæ. Præcipitari è Cælo Emphyreo in profundissimum inferni barathrum tot miliones sublimissimorum spirituum, opera præstantissima, quæ unquam condidit DEI manus, amabilissima, maximèque decora: nec præcipitari tantum, sed fœda metamorphosi transire in monstra universi. Si Monarcha quidam cetera placidissimus in foro publico juberet suspendio necari nobilissimam hominum coronam, quorum aliqui Marchiones, quidam Principes, alii Duces antea gratissimi, quid tu diceres? nonne diceres ingens fuisse, & nimis intolerabile delictum ab illis commissum. Porro quid sunt omnes isti Angelis comparati? vix idone, ut in postremo famulatio censeantur. Et tamen in hos omnes sævire tam tremenda Justitia. O quam grave igitur malum esse superbiam oportet etiam solâ cogitatione admittam!

4. Considera illam pariter perditionem, quæ accidit in Paradiso sancti. Adamus tantæ dignitatis Princeps suo spoliatus dominio, & multo non in se tantum sed & in posteris perditus. In cumulum conjice, quod quid uspiam malorum in terrâ reperitur, laborum, ignominiarum, infirmitatum, convulsionum, dolorum, infirmitatum, bellorum, expilationum, cædium, desolationum, ignorantiarum, iniquitatum, & tum dicas inter te ipsum; quis demum totum advehere nobis potuit tantam colli viam malorum? Potuit superbiâ, à deo inundatio irreparabilis extirpata, quia ex alto venit. Quam grave est malum esse necesse est hanc ipsam maledictam superbiam! & tu velis momento illam tibi dominari patieris?

5. Considera proinde, dupliciter hoc loco distingui superbiam *In sensu & in verbo*. Hoc est, in mente, & in sermone. Nam in his frequentius accidit. Utramque à te procul arceat convenit. Sed prius illam, quæ est *in sensu*: nam ab istâ altera procedit, quæ est *in verbo*. Si deprimere velis illam mentis superbiam, sæpe pondera quis tu sis, & quis sit DEUS. Videbis quàm æquum sit te in omnibus illi subijci, & ejus conformari voluntati. *Nonne DEO subiecta erit anima mea?* Si reprimere velis alteram, quæ est *in verbo*, considera, quàm sit indecora, & derisa etiam à teipso, cum illam in aliis advertis. Reputa proinde talem esse etiam alijs, cum illam in te notant.

Verum est, *Verbum* in sacris litteris satis frequenter significare rem quamcunque, quia quæcunque res Domino non amplius quam verbo stetit. Et ideo cum dicitur, ut fugias superbiam *in sensu & in verbo*, etiam secundò significatur, ut illam fugias tam quoad interna, quam quoad externa, quod est omni ex parte servari mundum à *delicto maximo*.

6. Considera, cum Superbia peccatum sit maxime spirituale, dici vix posse, quam facile te occultet instar aspidis malignæ vel inter ipsa bona opera. Necessè igitur est tantò magis invigilare tibi, ut eam procul removeas. Unde vides non dici: *Superbia nunquam dominetur in tuo sensu, aut in tuo verbo*. Sed: *Superbia nunquam in tuo sensu, aut in tuo verbo dominari*

permittat. Quia fieri nequit, ut non aliquando improvisa te occupet, tibi que dominetur. Sed quid ages? statim expelles, cum advertis, vel exercendo actum aliquem demissionis contrarium, vel saltem, si sit importuna, contemnendo, & aliò mentem divertendo. Ceterùm ò quam infelix eris, si unquam illi pacto aliquo te permiseris. Repentè ibis in perditionem, an scire cupis, quam DEUS oderit superbiam? Hoc tibi sufficiat. Nullus Medicorum sapientum ad curandum genus morbi periculosum permittit, ut æger incidat in aliud genus mali, nisi istud longè sit minus altero. Et DEUS tamen ad curandum superbium permittit, ut sæpius in ea peccata prolabarur, quorum fœditas est manifesta, & sic illum humiliat.

XV.

An nescitis, quoniam non estis vestri? empti enim estis pretio magno. 1. Cor. 6. 19.

1. Considera quàm verum sit te non esse tuum, quia emptus es à Domino tanto pretio, quantum est sacratissimus ejus sanguis. Et ideo ò quantam illi facis injuriam, cum de te pro arbitrio disponis! Isti oculi non sunt tui, istæ aures non sunt tuæ, ista lingua non est tua, & sic per cetera differendo. Quale igitur dubium esse potest, nihil omnino tui aliter impendi oportere nisi in obsequium illius, cujus es.

2. Considera beneficium, quod

DEUS tibi præstitit, cum te redimere dignatus est. An fortè tui indigebat? aut non erat sine te æquè beatus, æquè gloriosus, & magnus? Solum te redemit bono tuo, ut liberaret de potestate Satana, Tyranni, proditoris. *Liberavit pauperem à potente.* Ps. 71. 12. *Pauperem*, inquam, à quo quid commodi speraret? Vide igitur agendi modum, quem tenuit. Ceteri primò quærunt ab eo, qui ad alium Dominum transivit, an redire velit ad servitium, & tum redimunt. Ille priùs te